

# YÜRÜRKEN HIZLI YÜRÜRDÜ\*

*Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.*

*Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.*

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Alâ külli hâlin ve fî külli hîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîne muhammedin ve âlihî ve sahibihî ecmaîn... Ve men tebiahû biihsânin ilâ yevmi'd-dîn.*

*Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsü kitâbu'llâh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu teâlâ aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sâhibehâ fi'n-nâr...*

*Kâne'n-nebiyyü kemâ ruviye ennehû kân:*

*كَانَ إِذَا مَشَى أَسْرَعَ حَتَّى يُهْرَوِلَ الرَّجُلُ وَرَاءَهُ  
فَلَا يُدْرِكُهُ*

(ابن سعد عن يزيد بن مرثد مرسلًا)

**RE. 541/1** (*Kâne'n-nebiyyü SAS izâ meşâ esraa, hattâ yühervile'r-racülü verâehû, felâ yüdrikehû.*)

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah'ın selâmı, rahmeti, bereketi, ihsanı ve ikramı dünyada ve âhirette üzerinize olsun...

\* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

Allah iki cihan saadetine cümlelerinizi nâil eylesin...

Peygamber SAS Hazretleri'nin âdet-i seniyyeleri ve îtiyatları neler; *Râmûzü'l-Ehâdîs*'te bunları anlatan bölümü okuyoruz.

Allah-u Teâlâ Hazretleri cümlemizi Peygamber Efendimiz'in şefaatine erdirdin... Peygamber Efendimiz'e en güzel tarzda ittibâ etmeyi nasib eylesin... Böylece iki cihan saadetine kazanmayı kendimize, evlatlarımıza, ailemize, çocuk cocuğumuza, çevremize, cemiyetimize nasib ve müyesser eylesin...

Efendimiz'den rivayet edilmiş olan haberleri okuyup izaha geçmeden önce, ona olan sevgimizin, saygımızın, bağlılığımızın, ümmetliğimizin âciz, nâçiz küçük bir nişânesi olmak üzere, rûh-i pâkine hediye edelim diye ve onun cümle âlinin, ashabının, etbâının, ahbabının ruhlarına hediye olsun diye; Ebu'l-beşer Âdem AS'dan Peygamber Efendimiz'e kadar güzerân eylemiş olan cümle enbiyâ ve mürselînin ruhlarına hediye olsun diye;

Allah'ın cümle sevgili kullarının, evliyâullahın, ermişlerin, erenlerin ruhlarına ve hâsseten Ümmet-i Muhammed'in Peygamber Efendimiz'den sonra müşidleri, mürebbîleri olan meşâyih-i vâsılîn, ulemâ-ı muhakkıkîn, sâdât-ı turuk-u aliyemiz ve halifelerin ruhlarına hediye olsun diye;

Okuduğumuz kitabı cem' ve telif eylemiş olan Gümüşhaneli Hocamız Ahmed Ziyâeddîn Efendi Hazretlerinin ruhuna hediye olsun diye; bu hadîs-i şerîfleri bize kadar nakil ve rivayet

etmiş olan alimlerin, râvilerin ruhlarına hediye olsun diye; kendisinden feyz aldığımız Hocamız Muhammed Zâhid-i Bursevî'nin ruhuna hediye olsun diye;

Bu beldeleri canlarını, mallarını ortaya koyarak, hayatlarını İslâm'a vakfederek, çarpışarak, cihad ederek, çalışarak fethetmiş olan fatihlerin, şehidlerin, gazilerin ruhlarına bir şükrâne, hediye olmak üzere; cümle hayır hasenât sahiplerinin ve hâsseten şu caminin bânisi İskender Paşa'nın ve diğer hayrat sahiplerinin ruhlarına hediye olsun diye;

Nihayet, uzaktan yakından şu mescide şu tatil gününde keyiflerini, zevklerini Allah'ın rızasını kazanmaya rağbet ederek terk edip, sıkıntılı da olsa bu hadîs-i şerîfleri, rivayetleri dinlemeye gelmiş olan siz fedakâr kardeşlerimin âhirete göçmüş bütün sevdiklerinin, yakınlarının ve büyüklerinin ruhlarına hediye olsun diye;

Biz sağ olan, yaşayan mü'minler de Rabbimiz'in rızasına uygun yaşayalım, onun sevdiği bir kul olalım, huzuruna yüzü ak, alnı açık varmamıza vesile olsun diye bir Fâtîha, üç İhlâs-ı Şerîf okuyalım, öyle başlayalım:

.....

## a. Camilerin Önemi

Camiyi korumak öncelikli olarak müslümanların vazifesidir. Camiye yardımcı olmak esastır. En güzel parklar camilerin içleridir.

Camiler Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin evleridir. Allah-u Teâlâ Hazretleri yeryüzünde hiçbir yere,

camilere baktığı rahmet nazarıyla bakmamıştır. Allah ibadet edilen yerlere rahmetiyle nazar eder, sever. Camiler, ibadethâneler Allah'ın sevdiği ve razı olduğu yerlerdir.

Allah'ın sevdiği bu yerleri ancak mü'min-i kâmiller, imanı bütün müslümanlar ihyâ ederler, imar ederler. Ancak eksikli, kusurlu; terbiyesi, edebî, saygısı, sevgisi noksan insanlar buraları tahrip ederler.

Her müslümanın boynuna borçtur, Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin bu ibadetgâhlarını temiz tutmak, geliştirmek, büyütmek, çevresini avlu yapmak, avlusunu ağaçlandırmak, güzelleştirmek, çiçeklendirmek vazifesidir. Halbuki şimdi nice belediyeler, nice yerlerde nice camilerin avlularını işgal etmişlerdir.

Ben Bursa'yı hatırlıyorum. Bursa'nın Ulu camisinin ta önünden cadde geçer. Halbuki Yıldırım Han, o Ulu camiyi yaptırmış olan koca sultan, tam cami avlusunun önünden tangur tungur vasıtaların geçmesine müsaade eder miydi?

Etmezdi. Onun için muhakkak o caminin avlusu çok daha büyüktü. Şimdiki caddenin olduğu yer de onundu. Belki caddenin karşısındaki binaların olduğu yer de onundu.

Ama ihmal, ihmal, ihmal... Orası tahrip edilmiştir. Caminin yanından yol geçer, karşı tarafa otel yapılmıştır, eğlence yeri yapılmıştır, lokanta yapılmıştır. Oraya müsaade edilmiştir, beri taraf yıkılmıştır. Öyle şey yok!

Ben Almanya'yı gezdim, Amerika'yı gezdim,

muhtelif yerlerde gördüm ki kilisenin önüne kadar yol dümdüz geliyor, iki tarafından geçiyor. Kilise ortada ihtişamlı bir abide olarak duruyor. Süslemişler; temiz, bakımlı... İki adımda bir köşe başlarının en güzel yerlerinde, ya kilisenin kendisi var ya kiliseye bağlı bir tesis var.

Peygamber SAS hadîs-i şerîfinde bildiriyor ki... Allah Rasûlü'ne bildirmezse. o bize haber vermezse bilemezdik. Efendimiz SAS bildiriyor ki:

“—Üzerinde namaz kılınan dağ öteki dağlara; ‘Bugün benim üzerimde Allah’ın bir salih kulu Allah’a ibadet etti.’ diye iftihar eder, övünür.” buyuruyor.

Onun için dünyada ibadet yerleri kadar şerefli başka bir yer bahis konusu değildir; en şerefli yerler buralardır, en güzel yerler buralarıdır, cennet bahçeleridir. Neden?

Peygamber SAS Hazretleri buyuruyor ki:<sup>1</sup>

إِذَا مَرَرْتُمْ بَرِيَاضِ الْجَنَّةِ فَارْتَعُوا قَالُوا وَمَا  
رِيَاضُ الْجَنَّةِ قَالَ حِلَقُ الذِّكْرِ

(حم. ت. هب. عن أنس)

<sup>1</sup> Tirmizî, *Sünen*, c.XI, s.415, no:3432; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.150, no:12545; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.I, s.398, no:529; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.290, no:6500; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VI, s.155, no:3432; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.290, no:6500; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Deylemî. *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.268, no:1044; Abdullah ibn-i Amr RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.I, s.437, no:1882; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c. IV, s.81, no:2820.

(*İzâ merartüm bi-riyâdı'l-cenneti, fe'rteù*)  
“Sizden biriniz cennet bahçelerine uğrarsa,  
orada gezinsin, safa sürsün, o bahçeden  
faydalansın!” buyurmuş. (*Kâlû*) Demişler ki: (*Ve mâ riyâdu'l-cenneh*) ‘Cennet bahçeleri nedir  
ya Rasûlallah?’ (*Kâle*) Bu konudaki üç hadîs-i  
şeriften birisine göre buyurmuş ki: (*Hileku'z-  
zikri*) Zikir halkalarıdır. Cennet bahçeleri,  
*Allah Allah* denilen, *Lâ ilâhe illa'llâh* denilen  
zikir meclisleridir.” Ama “zikir” denilince  
sadece “Allah Allah” demek değil, ilim, Kur’ân,  
hepsi de zikrin içine girer. Ondan sonra başka  
bir rivayette:<sup>2</sup>

## قَالَ مَجَالِسُ الْعِلْمِ

(طب. عن ابن عباس)

(*Kâle; Mecâlisü'l-ilm*) “İlim meclisleridir.”  
buyurmuşlar. Meselâ, şu meclis cennet bahçesi  
oluyor; belli olmaz. Başka bir rivayette de:<sup>3</sup>

## قَالَ الْمَسَاجِدُ

(ت. عن أبي هريرة)

(*Kâle: El-mesâcidü*) “Mescidlerdir.” buyurmuş-  
lar. Öyle anlaşılıyor ki, hadîs-i şeriflerden çıkan  
hüküm o ki buraları mânevî bakımdan cennet

<sup>2</sup> Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XI, s.95, no:11158; Abdullah ibn-i  
Abbas RA'dan.

*Kenzü'l-Ummâl*, c.X, s.138, 28695; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IV, s.82,  
no:2821.

<sup>3</sup> Tirmizî, *Sünen*, c.XI, s.414, no:3431; Ebû Hüreyre RA'dan.

*Kenzü'l-Ummâl*, c.VII, s.651, 20739; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IV, s.82,  
no:2822.

bahçesi gibidir; biz bilmiyoruz. Peygamber Efendimiz SAS buyuruyor ki:<sup>4</sup>

مَا بَيْنَ بَيْتِي وَمِنْبَرِي رَوْضَةٌ مِنْ رِيَاضِ الْجَنَّةِ

(بخ. عن أبي هريرة)

(*Mâ beyne beytî ve minberî*) “Benim evimle minberim arası, (*ravdatün min riyâdı’l-cenneh*) cennet bahçelerinden bir bahçedir.”

Gözler görmeyince insan bilmiyor ama, Peygamber Efendimiz bildirince anlaşılıyor ki doğru, cennet bahçesi orası.

<sup>4</sup> Buhârî, *Sahîh*, c.IV, s.386, no:1121; Müslim, *Sahîh*, c.VII, s.146, no:2465; Tirmizî, *Sünen*, c.XII, s.424, no:3851; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.236, no:7222; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.IX, s.65, no:3750; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.416, no:8188; Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı İsfahan*, c.X, s.30, no:1972; İbn-i Sa’d, *Tabâkât*, c.I, s.253; Ebû Hüreyre RA’dan.

Buhârî, *Sahîh*, c.IV, s.385, no:1120; Müslim, *Sahîh*, c.VII, s.144, no:2463; Neseî, *Sünen*, c.III, s.99, no:688; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.39, no:16480; Neseî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.I, s.257, no:774; Tahâvî, *Müşkilü’l-Âsâr*, c.VI, s.372, no:2417; Mâlik, *Muvatta’*, c.II, s.276, no:674; İbn-i Sa’d, *Tabâkât*, c.I, s.254; Abdullah ibn-i Zeyd RA’dan.

Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.XXIII, s.255, no:526; Neseî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.II, s.489, no:4290; Hz. Ümm-ü Seleme RA’dan.

Ebû Ya’lâ, *Müsned*, c.I, s.109, no:118; Heysemî, *Mecmaü’z-Zevâid*, c.III, s.679, no:5883; Hz. Ebû Bekir RA’dan.

Tahâvî, *Müşkilü’l-Âsâr*, c.VI, s.367, no:2412; Heysemî, *Mecmaü’z-Zevâid*, c.III, s.680, no:5886; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.LI, s.52; Abdullah ibn-i Ömer RA’dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.465, no:10009; Heysemî, *Mecmaü’z-Zevâid*, c.III, s.678, no:5880; Ukaylî, *Duafâ*, c.IV, s.73; Ebû Hüreyre ve Ebû Saîd el-Hudrî RA’dan.

Tirmizî, *Sünen*, c.XII, s.423, no:3850; İbn-i Adiy, *Kâmil fi’d-Duafâ*, c.III, s.335; Ebû Hüreyre ve Hz. Ali RA’dan.

Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XI, s.389, no:6264; Ebû Nuaym, *Hilyetü’l-Evliyâ*, c.III, s.26; Câbir ibn-i Abdullah RA’dan.

Onun için müslümanların kendi evinden, kendi tarlasından, kendi bahçesinden, kendi arsasından önce camileri koruması, kollaması lazım!

Bugün camiler, hayır müesseseleri, medreseler, diğer vakfedilmiş mekânlar çok tahribe uğramıştır, çok yağmaya uğramıştır.

Bu beldeleri kimler fethetti? Komünistler mi fethetti? “–Hayır!”

Bu beldeleri kimler fethetti?

“–Allah Allah” diyenler fethetti. “Allah Allah” diyerek fethetti.

Allah yolunda cihad ederek fethetti. Bu beldelerin tamamı, bir ucundan öteki ucuna müslümanlarındır. Başka insanların malı olmuş, satılmış, haksızlık edilmiş, hukuka aykırı işler yapılmış, öyle olmuş veya müslümanlar müsaade etmişler, misafir etmişler; ondan olmuştur.

Onun için burası şehidlerin diyarıdır, şehidlerin malıdır; şehidlerin kemiklerini sızlatacak işler yapılmaz.

## **b. Peygamber Efendimiz’in Yürüyüşü**

Mukaddimede metnini okuduğum hadis-i şerif, *Râmûzü’lEhâdîs* isimli hadis kitabının 541. sayfasındaki 1. hadis-i şeriftir.

Peygamber SAS’ın yolda yürürken nasıl yürüdüğü hakkında şöyle rivayet ediliyor:<sup>5</sup>

---

<sup>5</sup> İbn-i Sa’d, *Tabâkât*, c.I, s.379; Yezid ibn-i Mersed RA’dan. *Kenzü’l-Ummâl*, c.VII, s.144, no:18423; *Câmiü’s-Sağîr*, c.II, s.196, no:6799.



# كَانَ إِذَا مَشَى أَسْرَعَ حَتَّى يُهْرَوِلَ الرَّجُلُ وَرَاءَهُ فَلَا يُدْرِكُهُ

(ابن سعد عن يزيد بن مرثد مرسلًا)

RE. 541/1 (*Kâne izâ meşâ esraa, hattâ yühervile'r-racülü verâehû felâ yüdrikehû.*)

(*Kâne izâ meşâ esraa*) “Peygamber Efendimiz hızlı yürüdü. Ama vakarlı bir tarzda hızlı yürüdü.” Burada söylemiyor ama başka yerden biliyoruz; insan yokuştan aşağıya doğru nasıl hızlıca gider, işte böyle süzülerek giderdi, hızlıca giderdi.

(*Hattâ yühervile'r-racülü verâehû felâ yüdrikehû*) “Öyle hızlı giderdi ki, bir insan arkasından koşardı da yetişemezdi.” Öyle hızlı giderdi Efendimiz.

Sallanarak, bakınarak, iki tarafa yalpalayarak giden insanlar vardır. Demek ki Efendimiz’in yürüyüşü öyle değilmiş.

Nasıl giderdi? Ciddi bir tarzda, önüne bakarak giderdi. Arkasına dönmezdi, sağa sola bakmazdı, hızlı bir tarzda giderdi.

Neden? İşi olan insanlar, yapacağı şeyi bilen insanlar, gayesi belli insanlar böyle yapar. İşi var, yolda kaybedecek vakti yok ki...

Vakit bizim en kıymetli hazinemiz, zamanımız kıymetli; boşa geçirmemek lazım! Onun için hızlı gidermiş Efendimiz, süratli yürürmüş. Tabii bir de mânevî bakımdan kendisinde peygamberlik yürüyüşü var.

Peygamber Efendimiz bütün insanların arasında en uzun görünürdü. Halbuki tek tek boyunu ölçsen, metreye vursan kendisinden daha uzun boylular belki vardır ama, Efendimiz en uzun görünürdü.

Peygamber Efendimiz'e vahiy geldiği zaman yanında bir adamın, bir mübareğin dizi Efendimiz'e biraz değiyormuş, altında kalmış; ağırlığından ayağının altında ezilecek sanmış. Vahiy geldiği zaman deve çökerdi, ağırlığına dayanamazdı.

Peygamber Efendimiz'in özel durumları var. Yürüdüğü zaman da kimse yetişemez. Efendimiz'in mâneviyatının, olağanüstü hallerinin, ihtişamının bir tezahürü. Adam görüyor; "Aman Rasûlüllah'a yetişeyim, bir şey sorayım!" diye; arkasından seğirtiyor da yine yetişemiyor. İşte öyle giderdi Efendimiz.

Yürürken bu tarzda yürürdü. Altındaki rivayet de yine yürüyüşüyle ilgili:<sup>6</sup>

كَانَ إِذَا مَشَى أَقْلَعَ

(طب. عن أبي عتبة)

**RE. 541/2** (*Kâne izâ meşâ aklaa.*) "Peygamber Efendimiz yürüdüğü zaman süratli, kuvvetli bir tarzda yürürdü." Ayaklarını hızlı hızlı kaldırıp, hızlı hızlı atarak yürürdü. Kadınların

<sup>6</sup> Şeybânî, *el-Âhâd ve'l-Mesânî*, c.IV, s.331, no:2498; Heysemî, *Mecmaü'zZevâid*, c.II, s.419, no:3166; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.III, s.361; Ebû Utbe elHavlânî RA'dan.

*Kenzü'l-Ummâl*, c.VII, s.144, no:18424; *Câmiü's-Sağîr*, c.II, s.196, no:6800.

yürüdüğü gibi iki tarafa salınmazdı. Yürüyüş tarzı öyleydi. “Çeşitli yürüyüş tarzları var; o tarzda yürümezdi.” demek. Biraz asker gibi, hızlı, kuvvetli bir tarzda yürürdü Peygamber SAS Efendimiz. Zaten babayiğit, güçlü, kuvvetli bir kimseydi. Omuzları genişti, pazuları güçlü kuvvetliydi, etleri dolgundu; öyle zayıf, nahif değildi. Her bakımdan âzâsı mütenâsip, her şeyi en güzel tarzdaydı.

### c. Yürürken Konuşmazdı

Ebû Dâvud ve Hâkim Enes RA’dan rivayet ediyor:<sup>7</sup>

كَانَ إِذَا مَشَى كَأَنَّهُ يَتَوَكَّأُ

(د.ك. عن أنس)

RE. 541/3 (*Kâne izâmeşâ, keennehû yetevekkeü*)  
“Yürüdüğü zaman SAS Efendimiz konuşmazdı. Sanki konuşmadan yürürdü, yürüyüşüne devam ederdi.” diye rivayet etmiş.

Şerhte Gümüşhanevî Hocamız şöyle izah ediyor:

أَيُّ لَا يَتَكَلَّمُ كَأَنَّهُ أَوْكَأُ فَاهُ

(Ey lâ yetekellemu keennehû evkee fâhu)

<sup>7</sup> Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XIII, s.3, no:4221; Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.313, no:7750; Taberânî, *Mu’cemü’l-Evsat*, c.III, s.280, no:3145; Ebû Ya’lâ, *Müsned*, c.VI, s.405, no:3764; Ebü’ş-Şeyh, *Ahlâku’n-Nebiy*, c.I, s.216, no:201; Ziyâü’l-Makdîsî, *eEhâdîsü’l-Muhtâreh*, c.II, s.394, no:1949; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.III, s.277; Enes ibn-i Mâlik RA’dan *Kenzü’l-Ummâl*, c.VII, s.144, no:18425; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XXXIII, s.221, no:36112.

“Meselâ torbanın, tulumun ağzını bağlarlar; ‘İçindeki su, yağ veya içine konulan başka malzeme taşmasın.’ diye ağzını düğümlerler. Efendimiz SAS yolda yürürken sanki ağzını düğümlemiş, bağlamış gibi konuşmadan yürürdü.”

Yolda hem konuş, hem salın, hem sağa sola bak; demek ki yürüyüş tarzı o şekilde değilmiş. Konuşmadan yürürmüş, hızlıca yürürmüş ve yere kuvvetli basarmış.

## d. Gece Kalkamazsa Gündüz On iki Rekât Namaz Kıldadı

Hz. Aişe RA şöyle rivayet ediyor:<sup>8</sup>

كَانَ إِذَا نَامَ مِنَ اللَّيْلِ أَوْ مَرِضَ صَلَّى مِنَ النَّهَارِ  
ثِنْتَيْ عَشْرَةَ رَكْعَةً

(م. د. عن عائشة)

**RE. 541/4** (*Kâne izâ nâme mine'l-leyli ev merida, sallâ mine'nnehâri sintey aşrete rek'aten.*)

Peygamber SAS Hazretleri'nin gece ibadeti vardı. Teheccüd namazı kıldadı. Âyet-i kerîmede kendisine emrediliyor:

<sup>8</sup> Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.106, no:1235; Tirmizî, *Sünen*, c.II, s.241, no:407; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.IV, s.112, no:1144; Neseî, *Sünen*, c.VI, s.312, no:1766; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.485, no:4338; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.II, s.194, no:1169; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.II, s.195; Ebû Avâne, *Müsned*, c.II, s.47, no:2271; Hz. Aişe RA'dan.

*Kenzü'l-Ummâl*, c.VII, s.67, no:17988; *Câmiü's-Sağîr*, c.II, s.196, no:6803.

وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَكَ عَسَىٰ أَنْ يَبْعَثَكَ  
رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا

(الإسراء: ٧٦)

(*Ve mine'l-leyli fetehecced bihî nâfileten lek, asâ en yeb'aseke rabbüke makâmen mahmûdâ*)  
“Geceleyin teheccüde kalk, teheccüd namazı kıl; böylece Allah seni hiçbir insanın ulaşamadığı, insanoğlunun kazanabileceği en yüksek mer-tebe olan Makâm-ı Mahmûd’a yerleştirsın, ulaştırsın, çıkartsın!” (İsrâ, 17/79) diye kendisine emrolunduğu için Efendimiz kalkar, teheccüd namazı kılar.

Ama insanlık hâli hasta olduğu zaman, uyuduğu zaman, teheccüde kalkamadığı zaman, gündüz teheccüd yerine on iki rekât namaz kılar. On iki rekât namaz kılar. Gece hastalandığı için kalkamadı veya bir mazereti olduğu için kalkmadı; o zaman gündüz onu telafi sadedinde, onun yerine geçecek tarzda on iki rekât namaz kılar Peygamber SAS Efendimiz.

Bu arada cümle kardeşlerime şunu hatırlatmak istiyorum:

Evde kılınan namaz ile camide kılınan namaz arasında fark vardır. Camiye gelen insan, attığı her adımda bir hasene kazanır, bir günahı silinir. Attığı adımlar sayısınca ecir kazanır. Geldiği mesafe ne kadar uzaksa sevabı o kadar çok olur. Ne kadar uzaktan gelmişse, sevabı o kadar fazla olur.

Peygamber Efendimiz'in zamanında etraftaki kabilelerden bir tanesi mescid-i şerîfin yanında boş yer olduğundan yakınına gelmek istediler; mescid-i saadetin yanına, yakınına gelmek istediler.

Peygamber Efendimiz şöyle buyurdu:

“—Gelmeyin! Bulduğunuz yerde durun, yürümenizde daha çok sevap vardır. Yürüyerek mescide gelmekte daha fazla sevap vardır.”

Ayrıca camide namaz kılmak, cemaatle namaz kılmak, yirmi beş, başka bir rivayete göre yirmi yedi kat daha fazla sevap kazanmaya sebep olur. İnsan evinde öğle namazını kılacak, bir sevap kazanacak. Camiye gelmiş kılmış olsaydı onun yirmi yedi kat fazlasını kazanacaktı.

Onun için camiye gitmeye gayret edeceğiz, camiye geleceğiz. Camide namaz kılmaya ihtimam göstereceğiz. Hele hele sabah ve yatsı namazlarına daha büyük ihtimam göstereceğiz. Çünkü Peygamber SAS buyuruyor ki:

“—Bu iki namaza münafıklar gelemezler.”

Münafıkların durumuna düşmemek lazım. “Hava karanlık, yol uzak, zahmetli, meşakkatli” gibi sebeplerle imanı zayıf olan, içinde nifak bulunan, münafıklık bulunan, kalbi bozuk olan insanlar camiye gelmekte zorlandıklarından gelmiyorlar demek ki. Ama mü'minler gelir. Bazen çok uzak mesafeden gelir, soğukta gelir, karda kışta gelir.

Allah cümle geçmişlerimize rahmet eylesin. Bu caminin cemaatinden bir Şükrü amcamız

vardı, “Patikçi Şükrü Efendi” derlerdi, Esnaf Hastanesi’nin idare müdürüydü. Bembeyaz sakallıydı, has dervişti, iyi insandı. Şu Malta’ın ötesinde bir yerde bir evi vardı. Her sabah burada namaz kılardı. Etrafta birçok cami var ama buraya gelir, namazı burada kılardı. Hatta örfî idare tarafından sıkıyönetim ilan edildiği, sokağa çıkma yasağı konulduğu zamanlarda bile kalkar gelirdi. Kalkmış, gelmiş.

Hatta bir seferinde polisler demişler ki;

“—Hacı baba, yasak, sen nereye çıkıyorsun?”

Hiçbir şeye aldırılmazdı. Tabii polisler bembeyaz sakalıyla onun görünüşünü sevmişler. Cümle geçmişlerimizle beraber, cümle ihvanımızın, ecdadımızın ve geçmişlerimizin ruhları şad olsun, Allah onun da ruhunu şad etsin...

Bak insan iyi bir şey yaptı mı ecir kazanıyor, bu kadar cemaatin “âmîn” diye duasını almak da her babayığide nasib olmaz. O her sabah saat gibiydi maşaallah, tıkr tıkr gelirdi.

Böyle mescidlere yürüyüşler insana çok büyük sevaplar kazandırır. Bu mescidler sizin bildiğiniz, bizim bildiğimiz şeyler ama başkaları bilmiyorlar; çok büyük kazançların kazanıldığı mübarek yerlerdir. Allah-u Teâlâ Hazretleri bizleri cemaatlere müdavim eylesin...

Eski âriflerden, kâmillerden, mutasavvıflardan, olgun kişilerden birisi varmış. Herhangi bir şekilde camiye gelemese; öğle namazına camiye gelemedi, ikindiye gelemedi veya akşama gelemedi mesela; bu hadîs-i şerîfi de duydu ya, sevabı yirmi yedi kat daha fazla diye,

evinde o namazı yirmi yedi defa kılmış.

Öğle namazı beş dakika sürse, yirmi yedi tane beş dakika eder. Demek ki ikindiye kadar sürer.

“—Sen misin ey nefis, camiye gelmeyen, sen misin ey nefis, tembellik eden, sen misin ey nefis, önceden tedbir almayan...”

Şimdi diyorlar ki:

“—Ezan okundu, camiye geldim, farzı kılmışlar!”

Önceden gel, zamanı belli... Gerçi ezanın mânası davettir. (*Hayye ale's-salâh*) diyor; imam, müezzin minareden bağırıyor.

“—Haydi namaza gel!” diyor.

Sen de duyuyorsun, kalkıp geliyorsun, bakıyorsun namaz kılınmış; acaip oluyor. Yani anlaşılan camilerde biraz serbest hareket edilecek, acele edilmeyecek, namaz pattadak kılınmayacak, biraz beklenilecek.

Ama cemaatten bazıları önce geldiği için kendisi sünneti kıldı mı, kıldı; sevabı kazandı mı, kazandı. Müezzine öyle bir bakıyor ki eritecek!

“—Hadi ya, kameti getirsene, namaz kılalım!” gibilerden.

Halbuki Suudi Arabistan'da hoşuma giden bir şey var. Çok şeyler var hoşuma giden de, hoşuma giden şeylerin bir tanesi muhterem kardeşlerim, oranın Diyanet teşkilatı kaide koymuş:

“—Öğle ezanı okunduktan yirmi dakika sonra farza durulur. Sabah ezanı okunduktan yarım saat sonra farza durulur. Akşam ezanı



okunduktan beş dakika sonra farza durulur. Yatsı ezanı okunduktan on beş dakika sonra farza durulur.” şeklinde levha asmış. İmam da öyle yapmaya mecbur.

Ne oluyor?

Suudi Arabistan’da ezanı duyuyoruz; ezan okundu.

“—Hay Allah, konuşmaya dalmışız, bak ezan okundu.”

Tamam, kalkıyoruz, abdest alıyoruz, sarığımızı sarıyoruz, giyiniyoruz, tıpış tıpış mescide gidiyoruz, içeri giriyoruz. Oh herkes oturuyor, Kur’ân-ı Kerîm’ini açmış, harıl harıl Kur’ân okuyor, tesbih çekiliyor. Umumiyetle Kur’ân okuyorlar. Sen de sünneti kılıyorsun. Kamet getiriliyor, ondan sonra farza duruluyor; güzel. Namaz gargaraya, gürültüye getirilmiyor.

Namaz en önemli işimiz.

Dükkânın mı önemli, namaz mı önemli?

Ya dükkândan ne olacak? Rızkı Allah veriyor. Namaz önemli, ibadet önemli, Allah’a kulluk etmek önemli. Başta gelen o, ihtimam edeceğimiz şey o...

Biz öyle yapmıyoruz; hayatın fânî şeylerine kafayı takmışız, ona ehemmiyet veriyoruz da ibadetleri atlatmaya bakıyoruz. İbadetlerden kırpmaya bakıyoruz. Almışız elimize makası, cart bir tarafına, curt bir tarafına; namaz kuşa dönüyor.

Hani adam leyleği yakalamış, bakmış gagası uzun, zavallı hayvanın gagasını kesmiş. Bakmış

kuyruğu uzun, kuyruğunu kesmiş. Bakmış bacakları uzun, bacaklarını kesmiş. Hayvan, adamın elinden can havliyle bir kurtulmuş, bir kaçmış. Adam arkasından:

“—İşte bak, şimdi kuşa benzedin!” demiş.

Biz de cart orasını, cart burasını keserek böyle kuşa döndürüyoruz.

O hayvanın kolu, bacağı, gagası kesilirse yaşar mı? O hayvanın gagasının uzun olmasının hikmeti var, ayağının uzun olmasının sebebi var. O suyun içine girecek, suyun dibinden gıdasını o uzun gagasıyla alacak, ayakları uzun olacak ki suyun içine batmayacak. Allah her şeyi güzel yaratmış. Senin kafana göre uzun ama, aslında hikmetli...

Muhterem kardeşlerim!

Biz şeytana uyuyoruz, nefse uyuyoruz, şeytanın aldatmasına kapılıyoruz. İbadetleri aceleye getiriyoruz. Halbuki bizim şu yaşamda asıl gayemiz ne? Memurluk mu? Doktorluk mu? Mühendislik mi? Polislik mi? Ne yani? Tüccarlık mı?

Hayır. Hiçbiri değil. Asıl işimiz, asıl gayemiz bu dünyada Allah’a kulluk edip Allah’ın rızasını kazanmak. Asıl iş bu.

“—Merde, nâmerde muhtaç olmayalım.” diye çalışmak lazım!

“—Helâlinden kazanayım da, başkasına iyilik yapayım, sevap kazanayım.” diye çalışmak lazım.

“—Çoluk çocuğa rızık götüreyim.” diye çalışmak lazım!

Tamam, ama asıl işin ibadet. Önce ibadetini yapacaksın. Hem onu hiç aksatmadan, kesmeden, kırıpıştırmadan yapacaksın.

Adam sadece farzı kılıyor.

“—Ben Suudi Arabistan’da duydum, falanca yerde okudum, dua etmek mecburiyeti yokmuş.” diyor, fırt kaçıyor.

Ezan okunuyor; bekliyor, bekliyor sünnet kılınınsın; tam farza durulacağı sırada geliyor. Olmaz! İbadetini güzel yap, dünya işini geriye kalan zamanda rahat rahat yaparsın.

Bizim Ankara’da arkadaşlarımız vardı, benim hayranlık duyduğum arkadaşlar; ezan okunduğu zaman dükkânını kapatır, müşteriye:

“—Ezan vaktidir, emirlerinizi biraz sonra yine beklerim, buyurun beraber namaza gidelim!” diyerek kibarca rica eder, dükkândan çıkarır, dükkânı kapatır.

Ondan sonra gelir. Camide hiç acele etmez; namazını kılar, duasını eder, tesbihini çeker, imamın okuduğu aşr-ı şerîfi dinler, duaları yapar, ondan sonra dükkânına gelir. Yine Besmele ile açar.

“—O zaman müşteri kaçar!”

Kaçan kaçsın, sen Allah’ın sevabını kazan. Allah-u Teâlâ Hazretleri başka yerden daha çok verir. Cümle cihanı sana muhtaç kılar. Cümle cihanı sana hizmet ettirir. Cümle cihanın rızkını senin etrafında toplar.

Peygamber Efendimiz SAS buyuruyor ki:

“—Sabah namazından sonra oturup zikir edersen, tesbih edersen, Kur’ân okursan, vaktini ibadetle geçirirsen, güneşin doğup da kerahat vakti çıkması zamanına kadar böyle meşgul olduktan sonra kalkıp iki rekât namaz kıalarsan, Allah sana, bütün âfâkı, yani çevreyi, ufukları dolaşıp da rızık aramandan, rızık kazanmak için uğraşmandan daha çok rızık verir.”

“—Verir mi?”

“—*Âmennâ ve soddaknâ*... Rezzâk, rızık bol bol veren Allah-u Teâlâ Hazretleri’dir.”

Kullara rızık Allah veriyor. Birisini gönderir verir, birisinin kalbini çeker de adam gelir, senden alır. Şimdi müşterileri çekmek için kapının önünde herkes çığırtn tutuyor:

“—Aman bizim dükkâna gel, bizden alışveriş yap.” diyorlar. Allah-u Teâlâ Hazretleri gönderir.

O bakımdan şeytanın oyununa gelmeyelim. Şeytan ilk önce bizi ibadetten uzak etmek istiyor; namazı kıldırmamak istiyor, orucu tutturmamak istiyor, hacca göndertmemek istiyor. Onu dinlemezsen; “Yok, kılacağım şu namazı!” dersen, bu sefer şeytanın ikinci oyunu aceleye getirmektir.

“—Hadi öyleyse çabuk çabuk yap. Hadi hadi, tamam, yeter kalk hadi!”

Ücretini almadan kalkıp giden işçi gibi. Akşama kadar çalıştın, yevmiyeni vereyim, öyle git. Bakıyorsun patron bir arada başka yere bakarken gitmiş.

“—Bu adam deli mi, divane mi? Akşama kadar çalıştı, ücretini almadan gitti!”

Namaz kılan bir insana kalkıp giderse melekler derlermiş:

“—Allah Allah, şu Allah’ın kuluna bak! Ne şaşkın! Kul namazı kıldı, Allah’tan cenneti istemedi. Namazı kıldı, Allah’tan ‘yâ Rabbi beni cehennemden koru’ diye cehennemden sığınmayı istemedi. Cehennemden Allah’a sığınmadı.”

“—Namazı kıldı, bizim nikâhımıza tâlip olmadı. Bizimle evlenmeyi istemedi.” diye hûri kızları şaşırırlarmış, hayret ederlermiş, esef ederlermiş.

Onun için namazı kılacaksın, tesbihleri çekeceksin. Bu tesbihlerin hepsinin sana âyet-i kerîmelerle, hadîs-i şerîflerle kaynaklarını söyleyeyim.

Paldır küldür ne kalkıp gidiyorsun? Ücretini al mübarek, sevabını kazan; ondan sonra git! O mânevî sevabı da alırsın, rızkın da sana yine gelir.

“—Hocam ya gelmezse?”

Peygamber Efendimiz SAS buyuruyor ki:

“—Kim ahirete niyet eder, ahirete yönelir, ahiret amelini sağlam yaparsa, dünyalık onun arkasından kös kös gelir. Burnu yere sürte sürte gelir. İster istemez gelir.”

Neden? Allah gönderir de ondan, emreder de ondan... Çare yok, gelir o. Sen Allah yolunda git, görürsün.

Eski devirlerde adamın birisinin bir sürü işi varmış. Cuma günü. Cuma namazı kılınacak, değirmende un öğütülecek, bahçesi dikilecek, sulanacak, önü açılacak, korudan hayvanı alınacak... Allah Allah, bir sürü iş.

Koruya gitse değirmen kalacak, değirmene gitse bostan kalacak, bostana gitse öteki işler kalacak; bunlardan birisine gitse Cuma namazı kalacak. Demiş ki:

“—Cuma namazı farz, Allah’ın emri; Cuma’ya gideyim!”

Cuma namazını kılıyor... Meşhur bir hikâyedir bu. Salihlerden,

büyük âbidlerden, mutasavvıflardan birisinin hikâyesidir. *Tezkiretü’l-Evliyâ*’da o mübareğin adını da yazar...

Evde un yoktu, ekmek yoktu, çocuklar açlıktan kıvranıyorlardı.

“—Baba değirmene git de buğdayımız öğütülsün de, ekmek pişirelim de yiyelim!” diye ağlaşıyorlardı.

Cuma’dan sonra eve geliyor, bakıyor ki evde ekmek kokusu var. Çocuklar yemeği yemişler, mışıl mışıl uyuyorlar, keyifleri yerinde. Hanım memnun.

“—Ne oldu?” diye soruyor.

“—Sen Cuma’ya gittikten sonra komşu değirmenden geldi. ‘Yükleri çuvalları hayvandan aşağı indirirken baktım, yanlışlıkla sizin çuvalları öğütmüşüm, sizin çuvalları getirmişim, al komşu.’ dedi. Kendisi tekrar

değirmene gitti.”

Bak, Allah nasıl hizmet ettiriyor! Çuvalları geldi; Allah onu şaşkırtıyor. Kendi çuvalını öğüttürecek yerde komşusunun çuvalını, buğdayını öğüttürüyor, eve kadar da taşıttırıyor.

Neden?

“—O kul Cuma’ya gitti.” diye. “Allah’ın emrini tuttu, farzına riayet etti.” diye buğday kendiliğinden eve gelmiş oluyor.

Biraz sonra bakmış, at kişniyor; korudan atlamış, çitten yolu bulmuş, kendiliğinden gelmiş. Allah getirirse getirir. Yoksa gidip alacaktı, hayvan kendisi gelmiş.

Biraz sonra bir komşusu daha gelmiş; “Yahu, bahçeler susuzluktan sarardı, biliyorsun ekilen mahsuller helâk olma derecesine geldi. Su sırası bugün senindi, bahçeni sulamazsan mahsulün helâk olacaktı, sen yine sulamaya gelmedin.”

“—Ne yapayım, çok işim vardı, geledim.” diyor. “Cuma’ya gittim de ondan.” diye söylemiyor. “Çok işim vardı, yetiştiremedim, geledim.” diyor.

Diğeri;

“—Hadi hadi üzülme, senin gelmediğini görünce arkın önünü açtım, senin bahçeni ben suladım.” diyor.

Allah cümle cihan halkına emreder, sana hizmet ettirir. Sen Allah’ın kulu olursan böyle olur. Sen dünyanın kulu olursan, şeytanın kölesi olursan, nefsin esiri olursan hadi bakalım uğraş dur, hangi işini toparlayacaksın? Allah işlerini darmadağın

dağdır, bir tanesini bile yapamazsın.

Onun için ilk vazifemiz ne? İlk vazifemiz Allah'a kulluk etmek...

Ne olacak prensibimiz? Masamızın üstüne yazacağımız, duvarımıza asacağımız, işyerine koyacağımız prensip ne olacak?

إِلٰهِي أَنْتَ مَقْصُودِي وَرِضَاكَ مَطْلُوبِي

(*İlâhî ente maksûdî, ve rıdâke matlûbî*) “Yâ Rabbi! Maksudum sensin, ben seni istiyorum. Özlemim sensin, seni bulmak istiyorum, seni bilmek istiyorum, sana kulluk etmek istiyorum, senin rızanı kazanmak istiyorum.”

Gaye bu olacak. Gaye bu olmadıktan sonra istersen Mısır'a sultan ol, kıymeti yok! Allah'ın sevmediği kul olduktan sonra istersen Firavun ol. İstersen sana yüz elli metre boyunda mezar yapsınlar, piramit yapsınlar, ne kıymeti var? Âlemin maskarası olursun, arkeologlar gelirler seni mezarında bulurlar da oradan çıkarırlar, müzelere koyarlar, cihanın maskarası olursun. Etlerin kemiklerin dökülür, herkesin maskarası olursun.

Mısır'a sultan olsan ne olacak, İran'a şah olsan ne olacak? Allah'a kul ol. Allah'a kul ol da Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin rızasını kazanmaya bak. Şaşkın insanoğlu bunu bilmiyor, yanlış hedeflere takılıyor.

O ârif camiye gelemeyince yirmi yedi kat kılarmış. Peygamber Efendimiz de gece hastalanıp bir mazeret sebebiyle kendisine



emredilmiş olan teheccüd namazını kılmaya imkân bulamamışsa ne yaparmış? Gündüz on iki rekât kılarmış.

Neden? Gecenin tadı başka, gece ibadetinin kıymeti yüksek. Peygamber SAS bir hadîs-i şerîfinde buyuruyor ki:<sup>9</sup>

رَكَعَتَانِ مِنَ اللَّيْلِ خَيْرٌ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا.

(*Rek'atâni mine'l-leyli hayrun mine'd-dünyâ ve mâ fîhâ*) “Geceleyin kılınan iki rekât namaz dünyadan da, dünyanın içindeki her şeyden de daha kıymetlidir.”

Dünyadan da daha hayırlıdır. Dünyanın içindeki her şeyden de daha hayırlıdır. Dünyanın içindeki her şeyin içine neler giriyor, bir düşünebiliyor musunuz?

Topkapı Sarayı'nda bir Kaşıkçı Elması varmış. Kaşık kadar bir elmas, dünyanın en büyük elması, paha biçilemiyormuş; o da senin olacak. Boğaziçi'nde bilmem hangi paşanın yalısı varmış; o da senin olacak. Bilmem hangi dağın başında bilmem hangi saray varmış; o da senin olacak.

Almanya da senin olacak. Amerika da senin olacak. Petrol kuyuları da senin olacak. Teksas'ın petrol kuyuları da, Suudi Arabistan da senin olacak. Dünya ve dünyanın içindeki her şeyden daha hayırlı.

<sup>9</sup> Lafız farkıyla: Deylemi, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.455, no:5404; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

*Kenzü'l-Ummal*, c.VII, s.785, no:21405; *Camiü'l-Ehadis*, c.XIII, s.145, no:12782.

Ne? Geceleyin kılınan iki rekât namaz.

“—Neden? Ne biçim iş bu böyle?”

Geceleyin iki rekât namaz kılarırsın, Allah gönlüne bir yumuşaklık verir, sana bir insaf verir, bir tefekkür kabiliyeti verir;

“Ya ben ne yapıyorum?” dersin, “Nedir benim bu yaptığım?” dersin, “Benim bu halim ne olacak?” dersin, günahlarını düşünürsün, ağlarsın, gözyaşı dökersin.

“—Bana yardım et yâ Rabbi!” dersin; “Ben senin iyi kulun olmak istiyorum yâ Rabbi!” dersin; Allah gönlünü çevirir, işlerini hayra döndürür, cennetlik kazanırsın, cennetlik kul olursun.

Cehennem yolunda gidip dururken içkiyi bırakırsın, kumarı bırakırsın, yanlışı bırakırsın, yalanı dolanı bırakırsın. Bir anlık düşünme sonucu Allah’ın cennetlik kulu olursun.

Onun için, geceleyin kılınan iki rekât namaz dünyadan da, dünyanın içindeki her şeyden de daha iyidir.

Gecenin tadı başkadır. Kimse görmez. Tenhalarda seccadene oturursun, odanda kibleye dönersin. Gözünü kapatırsın, şıpır şıpır, ılık ılık gözyaşları gözünden dizlerine dım dım damlar. Ondandır büyük sevaplar kazanırsın, hâlin değişir.

Sahâbe-i kirâmın yetişmesi böyle olmuş. Allah-u Teâlâ Hazretleri Peygamber Efendimiz’e ve sahâbe-i kirâma, ilk inen âyetlerde geceleyin teheccüd namazı kılmalarını, gece ibadeti yapmalarını emretmiş. Mübarekler emri

tutmuşlar. Öyle tutmuşlar, öyle sıkı riayet etmişler ki ondan sonra; “Hadi bu kadar da sıkı tutmayın, biraz serbestçe hareket edin.” diye hafifletici âyeti kerîme inmiş.

Mübarekler o kadar sıkı çalışmışlar. Kısa zamanda her birisi evliyâ olmuş. Evliyâların en üstününden daha yüksek olmuşlar. Neden?

Peygamber Efendimiz’in talebesi olmak başka şeye benzemez. Peygamber Efendimiz’in sahabesi olmak, onun meclisinden feyiz almak, onun cemalini görmek yeter. Onun cemalini görmek insana yeter de artar. Duasını almak, arkasında namaz kılmak yeter de artar.

## e. Peygamber SAS’ın Yatarken Ettiği Dua

Bu okuduğumuz, Efendimiz’in gece uykuya yatarken yaptığı dualardan birisi. Rivayet çok kuvvetli kaynaklardan gelmiş, çok

kaynaklar zikredilmiş. Abdullah ibn-i Mes’ud RA rivayet ediyor:<sup>10</sup>

---

<sup>10</sup> Tirmizî, *Sünen*, c.XI, s.264, no:3321; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.300, no:18682; Buhârî, *Edebü’l-Müfred*, c.I, s.417, no:1215; Taberânî, *Mu’cemü’l-Evsat*, c.II, s.177, no:1636; Neseî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.VI, s.189, no:10593; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.97, no:709; Berâ ibn-i Âzib RA’dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.443, no:4226; Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.X, s.100, no:10084; Abdullah ibn-i Mes’ud RA’dan.

Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XIII, s.242, no:4388; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.287, no:26505; Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.XXIII, s.215, no:394; Neseî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.VI, s.190, no:10597; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.IV, s.174, no:4709; Ebû Ya’lâ, *Müsned*, c.XII, s.465, no:7034; Hz. Hafsa RA’dan.

*Kenzü’l-Ummâl*, c.VII, s.115, no:18245; *Câmiü’s-Sağîr*, c.II, s.196, no:6804.

كَانَ إِذَا نَامَ وَضَعَ يَدَهُ الْيُمْنَى تَحْتَ خَدِّهِ وَقَالَ  
اللَّهُمَّ قِنِي عَذَابَكَ يَوْمَ تَبْعَثُ عِبَادَكَ

(حم. ت. ن. عن البراء حم. ت. عن حذيفة حم. ه. عن ابن مسعود)

RE. 541/5 (*Kâne izâ nâme, vadaa yedehü'l-yümnâ tahte haddihî ve kâl: Allâhümme kînî azâbeke yevme teb'asü ibadek.*) (*Kâne izâ nâme vadaa yedehü'l-yümnâ tahte haddihî ve kâl*) “Efendimiz SAS uyuyacağı zaman, sağ elini yanağının altına koyardı, öyle yatardı ve şöyle dua ederdi.” Sağ yanına yatardı. Bak ne kadar güzel! Kalp yukarıda kalıyor, sol tarafta kalbe yük binmiyor, ciğerler filan onu tazyik etmiyor. Sağ yanına yatardı, dua ederdi.

Çeşitli duaları var, çeşitli tavsiyeleri var. Buradaki duasında ne buyurmuş: (*Allâhümme kînî azâbeke*) “Yâ Rabbi! Beni azabından koru, beni azabına uğratma. Beni azabına mâruz bırakma. Beni cehenneme atma, beni ateşlerde yakma, beni cezalandırma.” demiş oluyor. “Beni azabından koru yâ Rabbi! (*Yevme teb'asü ibâdeke*) Kullarını baas ettiğin zaman, kıyamet günü olduğu zaman, hesaplar görüldüğü zaman, ehl-i cennetin cennete, ehl-i cehennem cehenneme gittiği zaman yâ Rabbi, beni azabına uğramaktan koru, beni cehenneme düşürme, cennetine dahil et!” diye dua ederdi.

Efendimiz'in hayatını yakından incelerseniz şaşıracaksınız. O kadar büyük makamın sahibi, gelmiş geçmiş insanların hepsinin en üstünü, efendisi, en yükseği, seyyidü'l-evvelîne ve'l-

âhirîn, peygamberlerin serveri, kâinatın efendisi, kâinatın yüzü suyu hürmetine yaratıldığı kimse Peygamber SAS, tevazuuna bakarsanız hayret edersiniz. Bakın ne diyor?

Cennetlik olduğunu bilmiyor mu? Allah-u Teâlâ Hazretleri müjdelememiş mi? Müjdelemiş. “Geçmiş ve gelecek günahları affolundu.” diye Fetih Sûresi’nde ayet iniyor:

لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ

(الفتح:٢)

(*Li-yağfira leke'llàhu mâ tekaddeme min zenbike ve mâ teahhara*) “Senin evvelki hatalarını, kusurlarını, zellelerini, ayak sürçmelerini, küçük yanılmalarını da; ileriye dönük hatalarını, kusurlarını da Allah mağfiret edecek.” (Fetih, 48/2) diye bildiriyor bu âyet-i kerîme.

Böyle olmasına rağmen, cennet kendisine daha hayatında gösterilmiş olmasına rağmen, Makâm-ı Mahmûd’a çıkacağı bildirilmiş olmasına rağmen...

“—Ne demek Makâm-ı Mahmûd?

Cennetin en yüksek derecesi. Daha yüksek derecesi yok, en âlâ derecesi Makâm-ı Mahmûd...

“—Allah-u Teâlâ Hazretleri, o makamı bir kula nasib etti. O kul ben olacağım!” diye buyurmuş, Efendimiz SAS.

*Sâhib-i Makâm-ı Mahmûd*; “Peygamber Efendimiz Makâm-ı Mahmûd’un sahibidir. O Ahmed-i

Mahmud-u Muhammed-i Mustafâ Makâm-ı Mahmûd'un sahibidir. Öyle olduğu halde tevazuuna bakın, duasına bakın:

“—Yâ Rabbi! Kullarını baas ettiğın, haşrettiğın kıyamet gününde beni azabına uğramaktan koru.” diyor.

Neden?Örneksundiyey.Tevazuundan,mütevazı olduğundan, şımarık kul olmadığından...

Övünüp böbürlenen, etrafına çalım satan bir kimse olsa öyle demez. Her türlü övünme hakkı var ama övünmemiş.

Efendiler, sultanlar gibi yaşamaya layık iken ve imkânı varken köleler gibi sade yaşamış. Sultanlar gibi yaşamak için eline imkân geçtiği halde önüne sofrayı örtüsü yayılıp da altınlar dökülüp böyle bir yığın olduğu halde, onları saklasa Karun gibi zengin olacağı halde; onu bir geceye bırakmadan, gündüzden avuç avuç, “Şunu al, şunu al, şunu al...” diye, herkese dağıtıp yanına bırakmamış, ertesi güne bir şey depo etmemiş, zenginliği tercih etmemiş.

Cebrail AS geliyor, diyor ki:

“—Yâ Rasûlallah! Allah-u Teâlâ Hazretleri vaad buyuruyor, istersen şu etrafındaki dağları altın yapacak.”

“—İstemem!” diyor. Biz ne diyoruz?

“—İsterim!” diyoruz.

Rasûlüllah Efendimiz; “Dünyayı istemem!” diyor, ahireti istiyor, mütevazı yaşıyor. Biz dünyayı istiyoruz. Bizim bu hâlimiz nasıl Rasûlüllah'a uymak?

İstanbul'dan Tekirdağ'a, Gemlik'ten, Erdek'ten Çanakkale'ye; Çanakkale'den, İzmir'den Bodrum'a, Marmaris'e; Marmaris'ten, Antalya'dan, Alanya'dan, Adana'dan bilmem nereye kadar deniz kenarlarında yaptığımız fuzuli yazlık, malikâne ve sarayların paraları toplansa Amerika'yı satın alırız. Emin olun, satın alırız! Tüm fabrikaları satın alırız. Mercedes fabrikasının bütün hisse senetlerini alırız, Amerika'nın uçak şirketlerinin hisse senetlerini alırız.

Bak Japonya Amerika'yı elde ediyor şimdi. Paralarını biriktiriyor, Amerikan şirketlerinin hisse senetlerini borsadan satın alıyor. Amerikan ekonomisi Japonya'nın avucunun içinde. Amerikalılar şimdi otomobil yapmak için Japonlarla ortaklık kuruyorlar.

Hakkında kitap yazılmış.

“—Japonlar Amerika'yı gizli gizli istila ediyor, beş on sene sonra Amerika Japonya'nın olacak.” diye yazılar yazılıyor.

Biz ne yapıyoruz?

“—Bir ay tatil yapacağız.” diye hazineleri deniz kenarlarına yığıyoruz, ölü yatırımlara yığıyoruz.

Ondan sonra oraya hanımları götürüyoruz, kızları götürüyoruz; edep yerleri hariç her tarafı meydanda... Avuç içi kadar mayo, bikini ile bilmem neyle? Ona örtünmek mi denir?

Adamın yüzü kızarmıyor, utanmıyor; annenin yüzü kızarmıyor, utanmıyor; çocuğun yüzü kızarmıyor, utanmıyor. Genç kız çıplak, genç oğlan çıplak, kadın çıplak, koca çıplak deniz

kenarlarında...

Nerede İslâm, nerede Müslümanlık? Nerede edep, nerede ahlâk? Nerede o saçını odasında yayıp da;

“—Yâ Rabbi! Şu saçımı nâmahreme göstermedim, düşmana bu ülkeyi çiğnetme!” diyen sâliha hatunlar, nerede? Nerede kaldı?

Bu insanlar nereden geldi? Bu işleri yapan insanlar bu diyara nereden geldi? Merih'ten mi geldiler? Rusya'dan mı göçtüler? Nereden geldiler bunlar? Gavur mu bunlar?

Değil. Değil ama İslâm öğrenilmemiş, İslâm öğretilmemiş, tebliğ yapılmamış; tedip, talim, terbiye yapılmamış; insanlar dünyaya yönelmiş.

“—Dünyayı isterim, mal isterim, mevki isterim, makam isterim...” diye herkes dünyaya yönelmiş.

Dünyayı veriyor, âhiret gidiyor. Belki dünyayı da alamıyor. Dünya yine Amerika'da, Amerikalıların elinde, İsviçreliğin elinde, İngiliz'in, Fransız'ın elinde. Dünyayı da alamıyor, âhireti de alamıyor. (*Hasire'd-dünya ve'l-âhireh*) oluyor.

Gözümüzü açalım muhterem kardeşlerim!  
Aklımızı başımıza toplayalım!

Biz bu diyarlarda şehid olmak için, kefenini boynuna dolayıp, başına sarık diye sarıp; “Ölürsem beni bununla kefenlersiniz!” deyip, Allah rızası için buraya can vermeye gelen insanların torunlarıyız biz!

Şehidin kefene ihtiyacı yok ama belki harp



olmadan ölür diye kefenini başına sarık diye sarıyor.

Bu zamanın insanların hepsi fatihlerin, şehitlerin torunlarıdır. O şehitler mezardan kalksınlar da, gelsinler de, torunlarını görsünler:

“—Ya bu torunlar bizim torunlarımız mı?” Bir rivayet var, ben doğruluğuna inanıyorum:

Fatih Sultan Mehmed Han İstanbul’u fethettiği zaman hapisteki insanları da çıkarmış:

“—Serbestsiniz, hadi affettim.” demiş.

Hani bazen seçimlerin sonunda umumi af oluyor ya; Fatih de İstanbul’u fethedince Bizans’ın suçlularını zindanlardan çıkar-mış. Üç dört tane papaz da hapismiş, demişler ki;

“—Efendim, acaip birkaç tane papaz var, sizinle de görüşmek istiyorlar.”

“—Getirin!” demiş.

“—Siz niye hapsedildiniz?” diye sormuş Fatih.

“—Efendim biz imparatora, Kostantin’e, idarecilere söyledik. ‘Siz yanlış yoldasınız, Müslümanlar hak yolda olduğu için sizden bu diyarı alırlar. Siz Allah yolunda gitmediğinizden Allah bu diyarları onlara verecek!’ diye söyledik. ‘Sen misin bunu söyleyen!’ Doğru söyledik diye bizi hapse tıktılar.” diye, maceralarını anlatmışlar.

“—Peki, madem bunu bildiniz, ‘Bizans bu topraklara hakim iken, müslümanlar bu topraklara sahip olacak.’ diye eski kitaplarınızda okudunuz, bunu da söylediniz, başınız derde

girdi, hapsoldunuz. Peki ben burayı fethettikten sonra bir daha kâfirler bu toprakları alacaklar mı? Bu İstanbul tekrar kâfirlerin eline geçecek mi?” diye sormuş Fatih Sultan Mehmed. Onlar da demişler ki:

“—Geçmeyecek ama ahalişi gavurlaşacak.” Ben doğruluğuna inanıyorum, çünkü olmuş gibi...

## **f. İyiliği Emretmek, Kötülükten Alıkoymak**

Muhterem kardeşlerim!

İmana sığar mı? Göğüs açık, bağır açık, kalça açık, bacak açık... Gidemiyoruz. Gitsek kim bilir ne manzaralar oluyor, ne haller oluyor.

Bu insanların hâli nedir? Bu gözü dönmüştük nereye varacak? Başımıza taş mı yağdıracak Allah, bir felaket mi gelecek? Allah affetsin, Allah ıslah etsin... Bunlar bize yakışır mı?

Bizim kültürümüz başka, biz Avrupalı değiliz ki Amerikalı değiliz ki. Onların dinden imandan nasipleri yok... Biz Allah'ın mü'min kullarıyız. Biz Allah'ın emrini tutarız. Allah'ın yolunda yürürüz, Kur'ân'ı dinleriz.

Kur'ân-ı Kerîm'de böyle bir şey var mı? Peygamber Efendimiz'in hadisinde böyle bir şey var mı? Ecdadımızda böyle bir şey var mı?

Ecdadımız yaz geldi mi yaylalara çıkarmış. Şimdikiler deniz kenarlarına gidiyor. Yaylalara çıkarmış hayvanlar otlasın, ot bulsun. Sivrisinek yok, hava temiz, her yer pırıl pırıl...

Oralarda kaymakları biriktirirlermiş, peynirleri,

yoğurtları süzerlermiş, kışlıkları hazırlarlarmış, hayvanları keserlermiş, kavurmalarını yaparlarmış. Sonbaharda inerlermiş. Yazdan kışa hazırlanırlarmış.

Şimdi kışın parasını biriktiriyor, yazı hazırlanıyor; yazın hop plajlara, deniz kenarlarına...

Ondan sonra bizim oğlan âsi, bizim kız sözümüzü dinlemiyor, kocaya kaçtı, şöyle oldu, böyle oldu...Daha beter olur, daha başka haller olur, daha başka haller başına gelir. Gazetelerde okuduğunuz çeşit çeşit haller meydana gelir.

Allah-u Teâlâ Hazretleri bizi azabına, ikabına uğratmadan, sille-i te'dîbe, ilâhî tokada uğratmadan, lütfuyla ıslah etsin... Hakkı görüp hakka uyanlardan eylesin...

Muhterem kardeşlerim!

“—Âmîn” diyoruz da, korkarım ki “Biz de İslâm’ı tam tebliğ etmiyoruz.” diye bize de vebal gelir.

Mesela siz camiye geliyorsunuz, dinliyorsunuz ama ailenize tam tebliğ yapıyor musunuz? Komşunuza tam tebliğ yapıyor musunuz?

Ben gözümün iliştiği kimseye, mesela küçük çocuğa takılıyorum:

“—Vay, küçük abla, nasılsın, iyi misin?” diyorum gittiğim yerde, “Başörtün nerede?” diyorum.

Çocuk başörtüsü örtecek çağda değil, küçük daha, üç yaşında, dört yaşında...

“—Hani bunun başörtüsü?” diyorum, mahsustan taktırıyorum.

“Alışsın!” diye, “Takması gerekenlere bir örnek

olsun!” diye.

Müslümanlar böyle her şeye müdahale etse, “Yapmayın, etmeyin!” diye söylese, doğruyu söylese, eğriyi engellemeye çalışsa, emr-i mâruf nehy-i münker yapsa, izah etse, anlayacak çok insanlar var. Söylediğin zaman anlayan insanlar da var. Ve çok kimse de yola gelebiliyor.

Öyleyse bu yola gelmenin çarelerini bulmak lazım, hocaları yetiştirmek lazım, dinî müesseseleri desteklemek lazım. Dinî yayınları, mecmuaları, gazeteleri almak lazım.

Almıyor adam! Neyi alıyor? Müstehcen yayını alıyor. Niye alıyor?

“—Haberî çok” diye alıyor.

O haberlerin çoğu yalan! İsterse doğru olsun; arka taraftaki muzır resim, içerideki yalan yanlış fikirler senin çoluk çocuğunu zehirler.

“—Sen bunu niye alıyorsun?”

“—Ötekisi bu kadar kaliteli değil.” diye...

“—Bu kaliteli olsa bu müstehcen şeyleri koymaz.”

Onun için biz de aklımızı başımıza toplayalım. Var gücümüzle İslâm’ın gelişmesi için, yükselmesi için, ilerlemesi için tedbirimizi alalım. Sonra bunların vebali bize de yıkılmasın. Veyahut bunların nârına biz de yanmayalım, bunlara gelecek felâket bize de şâmil olmasın.

Peygamber Efendimiz diyor ki;

“—Bir gemide olanların bir kısmı üstte, bir kısmı altta... Ambardakiler yukarıya çıkıyorlar.

Kovayı daldırıyorlar, nehirden gölden gemiye suyu alıyorlar, tekrar ambara iniyorlar. Suyu kullanıyorlar, tekrar çıkıyorlar. Merdivenden inmek çıkmak zor geliyor. ‘Şu gemiyi aşağıdan delelim, su buradan kestirmeden gelsin de biz merdiven çıkmayalım!’ deseler olur mu?”

“—Olmaz! Orayı deldiği zaman gemi bütünüyle batar.” Peygamber Efendimiz böyle bir misal veriyor:

Onun için gemiyi deldirmeyelim. Gemiye deldirttik mi herkes batar. Namaz kılan da batar, oruç tutan da batar.

“—Lût kavmine Allah’ın felâketi, belâsı, cezası gelip de yerin dibine battıkları zaman, o gece yetmiş bin kişi teheccüd namazındaydı.” diye kitaplar yazar.

Teheccüd namazı kılanlar var ama ekseriyeti azabı, cezayı hak edince azap umumî gelir, aziz kardeşlerim! Allah bizi azabından, ikabından korusun. Çok çalışmamız lazım. Çalışırsan seni bir çare de kurtarır; çalışmazsan sen de aynı cezaya uğrarsın.

“—Benî İsrail’in alimleri günah işleyen toplulukların yanından geçerken, ‘Yapmayın böyle, günahtır, ayıptır!’ diye söylediler.” diyor Peygamber Efendimiz.

“—Ertesi gün geçerken baktılar ki o adamlar yine aynı günahları işliyorlar. Bu sefer söylemediler. ‘Dün söylediler.’ diye ertesi gün söylemediler. Daha ertesi gün söylemediler, daha ertesi gün söylemediler...Allah kalplerini birbirine benzetti, hepsine birden lanet etti.” diyor.

Bu hadîs-i şerîften ne anlıyoruz?

Müslüman bir münkerât, kötü bir şey, bir günah gördüğü zaman ne yapacak? Her zaman söyleyecek. Açık bir insanı gördüğü zaman, her zaman “Kapan!” diyecek. İçki içen bir insanı gördüğü zaman, her seferinde “İçme!” diyecek. Haram yiyen bir insanı gördüğü zaman, her seferinde “Haram yeme, bu günahdır!” diyecek. Her zaman söyleyecek.

“—Dün söylemiştim ama uslanmamış, yine aynı günahı işliyor.” deyip gitmeyeceksin, yine söyleyeceksin.

“—Öyle söylemezsen, Allah senin kalbini ona benzetir.”

“—Ne demek?”

Yavaş yavaş günah sana önemsiz gibi gelmeye başlar:

“—Canım böyle de olsa olur. Zaten Amerikalılar da şöyle yapıyor, Avrupalılar da böyle yapıyor. Adamlar hiç kıyafet giymeden anadan doğma çıplak da dolaşıyorlar, bizim plajdakiler hiç olmazsa bikini giyiyor, ondan biraz daha iyi...” demeye başlar insan.

Kalbi benzer. Yavaş yavaş küfre ve günaha rıza gösterme hâli başlar. Rızılı olmayacak!

“—Aman yâ Rabbi, ben bu işe razı değilim. Yâ Rabbi, beni bunlardan sayma! Ben bunlara kızıyorum, bunların yaptığını beğenmiyorum, düzeltmeye çalışıyorum.” dememiz lazım ve düzeltmek için gayret göstermemiz, ağlaya ağlaya dua etmemiz lazım.

“—Hocam, birkaç defa söyledim diye gözüme bir yumruk yedim, burası morardı; sırtımın kemikleri hâlâ sızlıyor.”

Tamam, yakınlarına söyle, seni dövmeyecek insanlara söyle. Dövecekler olabilir. Dışarıda müslümanlara dış bileyenler, doğru söyleyeni dokuz köyden kovanlar çıkabilir. Ama evlâdına, karına, kardeşine, yakınına, akrabana, askerlik arkadaşına, mahalle arkadaşına, sözünün geçtiği insana hakim ol. Bunların tesiri oluyor.

Bir genç imam mahallenin bütün gençlerini; futbol oynayanları, bilmem neleri, hepsini derlemiş toparlamış. Çalışan kazanıyor. Çalışan bir şeyler yapabiliyor. Hepimize çalışmak vazifesi düşüyor.

Kimin ne vazife yapması gerekiyordu ve hangi vazifeyi ihmal etti, yapmadı; Allah bilir. Allah kaytaranı, vazifeyi yapmayı bilir. Kurtulmak mümkün değil. Öyleyse cezaya uğramamak için vazifeyi son derece güzel yapmaya çalışmalıyız. Paramızı pulumuzu, aklımızı fikrimizi o işe yönleltmeliyiz.

## g. Uyurken Nefesi Duyulurdu

İbn-i Abbas RA'ın rivayetine göre:<sup>11</sup>

---

<sup>11</sup> Buhârî, *Sahîh*, c.III, s.110, no:657; Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.153, no:1274; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.343, no:3194; Ebû Avâne, *Müsned*, c.II, s.48, no:2272; Buhârî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.241, no:695; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.I, s.161, no:397; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XI, s.421, no:12193; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VII, s.62, no:13163; Dârimî, *Sünen*, c.I, s.19, no:12; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

*Kenzü'l-Ummâl*, c.VII, s.115, no:18244; *Câmiü's-Sağîr*, c.II, s.196, no:6802.

# كَانَ إِذَا نَامَ نَفَخَ

(حم. ق. عن ابن عباس)

RE. 541/6 (*Kâne izâ nâme, nefeha.*)

“Peygamber SAS Efendimiz uyuduğu zaman, nefesini üflemesi duyulurdu.”

Başka bir mânâ da, uykuya yatmadan önce dua okuyup kendi vücuduna, etrafına üflerdi.

“—Onun ne faydası olur?”

Faydası var ki Efendimiz yapıyor. O insanı, en güzel duvarlardan, surlardan daha güzel muhafaza eder. Hastaya okursun, en iyi ilaçlardan daha iyi şifa olur. Okumasını bilersen, hulûs-u kalp ile okursan Allah-u Teâlâ Hazretleri her şeye kâdirdir.

Bir gazetede okudum, birisi soruyor, diyor ki;

“—Âyete’l-Kürsî’yi okuduktan sonra tesbihe üflüyorlar. Böyle şey var mı?”

Cevabı veren de cahil galiba:

“—Evet vardır, olabilir.” diyor.

Yok böyle bir şey. Tesbihe üflemek diye bir şey yok.

Ne var?

Âyete’l-Kürsî’yi okuduğu zaman ortada hiç tesbih olmazsa bile kendi etrafına üfürmek var. Tesbihe değil, etrafına üfürüyor.

Çünkü Âyete’l-Kürsî insanı korumaya yarayan, hıfz u himâye kazandıran, mânevî bakımdan insanı koruyan kıymetli bir Kur’ân âyeti olduğu



için onu kendi etrafına üflediği zaman Allah insanı kazadan, beladan, elemden, dertten, kederden korur.

Onun için, tesbihe üflemek yok.

Kimisi çıkarıyor tesbihini, kalbinin burasına tabanca çeker gibi çekiyor. Böyle bir şey de yok. Mühim olan şey tesbihi niçin kullandığımız. “Aklımızı sayıyla meşgul edip de asıl mânayı kaybetmeyelim.” diye.

“—Otuz üç kere *Sübhanallah* deyin.” demiş, Peygamber Efendimiz.

“—Otuz üç kere *El-hamdü lillâh* deyin.”

“—Otuz üç kere *Allahu ekber* deyin!” buyurmuş.

Ondan sonra, (*Lâ ilâhe illa'llahu vahdehû lâ şerîke leh, lehü'lmülkü ve lehü'l-hamdü ve hüve alâ külli şey'in kadîr*) deyin.” buyurmuş.

Tamam, otuz üç tane diyeceğiz.

“—Otuz iki desem olmaz mı? Otuz bir desem olmaz mı? Otuz dört desem olmaz mı? Otuz beş desem olmaz mı?”

Yahu ne buyurduysa öyle yap, vardır bir sebebi! Peygamber SAS Efendimiz'in rakam vermesinin bir hikmeti vardır.

Niye “yirmi beş” dememiş de “otuz üç” demiş?

Otuz üç rakamının önemi olduğundan. Otuz üç, otuz üç daha, altmış altı; otuz üç daha, doksan dokuz eder. Ondan sonra (*Lâ ilâhe illa'llahu vahdehû lâ şerîke leh*)'le yüz ediyor. *Esmâü'l-Hüsnâ* ile denk oluyor. Çeşitli mânevî sebepleri var. Onun için rakama uyacağız. Rakama uymak

için, “Ellerimizle takip ederken şaşırılmayalım!” diye otuz üçlük, doksan dokuzluk tesbihler yapmışız, onu çekiyoruz.

Onun üstüne üflemeğe lüzum yok. O sayıyı saymamıza yarayacak. Biz neyi düşüneceğiz? *Sübhana'llah*'ın mânasını düşüneceğiz.

*Sübhana'llah* ne demek?

“—Yâ Rabbi! Her şeyin güzel, her şeyin tam, noksansızsın, her işin mükemmel, her işin güzel. Yâ Rabbi! Her türlü noksandan müberrâsın, uzaksın, berîsin. Her türlü kemâlâta sahipsın. Her şeyin yerli yerince yâ Rabbi!” demek.

O mânayı düşüneceğiz. *Sübhana'llah* dedikçe gözümüzden yaş akması lazım!

*El-hamdü li'llâh* demek; “Yâ Rabbi! Her türlü övgüler, medihler, senâlar sana.” demek. “Her türlü ikramdan dolayı teşekkürler sana yâ Rabbi!” demek.

O zaman Allah'ın nimetlerini düşüneceğiz, medyûn-u şükran olacağız. O şükran hissiyle dolu olarak *El-hamdü li'llâh* derken o mânayı düşüneceğiz.

*Allahu ekber* derken, Allah'ın azametini düşüneceğiz.

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ  
يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَالسَّمَاوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ

(الزمر: ٦٧)

(*Ve mâ kaderu'llàhe hakka kadrihî*) “Bu insanlar, Allah-u Teâlâ Hazretlerini hakkıyla takdir edip anlayamadılar. (*Ve'l-ardu cemîan kabdatuhû yevme'l-kiyâmeti*) Kıyamet gününde bütün yeryüzü onun için bir tutamdır. (*Ve's-semâvâtu matviyyâtun bi-yemînihî*) Yedi kat sema, yıldızlar âlemi Allah-u Teâlâ Hazretlerinin kudreti elinde dürülmüş haldedir.” (Zümer, 39/67)

Ne demekse, ne kudretse; yeryüzü, semalar, Allah'ın kudreti elinde dürülmüş oluyor. O kudreti düşüneceksiniz, semanın büyüklüğünü düşüneceksiniz. Oradan bunu yaratanın büyüklüğüne intikal edeceksiniz. *Allahu ekber* dediğiniz zaman kemikleriniz titreyecek; O'nu düşüneceksiniz.

Rakam işini senin parmağın hallediyor. Tesbihin sonuna dayanıncaya kadar tamam, *Allahu ekber* diyeceksin. Sen asıl mânayı kaçırma! Sayıyla uğraşıp da mânayı kaçırma!

Peygamber Efendimiz uykuya yattığı zaman da etrafına üfürürdü.

Rahmetli anam anlatırdı, eski kitaplarda okumuş. Bir adam üflemiş, yatmış. Eve hırsız girmiş. Eşyaları toparlamış, çuvalı sırtına almış. Hırsızlık yaptı, çuval sırtında kaçacak. Dolaşmış, dolaşmış, odanın kapısı yok, kapısını bulamıyor. Neden?

Adam dua etti de yattı, Allah göstermiyor. Her taraf duvar. “Allah Allah” diyormuş, içine korku geliyormuş. Çuvalı bırakıyormuş kenara, etrafa bakınıyormuş, kapıyı görüyormuş.

Tekrar çuvalın başına gidiyormuş, çuvalı sırtına alıyormuş, kapı yine ortada yok. Arıyormuş, arıyormuş. Kapıyı bulamıyor.

Allah her şeye kâdir. Bu kâinatın esrarı çoktur.  
Allah-u Teâlâ

Hazretleri gören göze göstermez:<sup>12</sup>

إِذَا جَاءَ الْقَدْرُ عُمَى الْبَصْرِ

(*İzâ câe'l-kader, umiye'l-basar*) “Allah’ın hükmü, takdiri geldi mi gören göz görmez olur.”

Çünkü gösteren Allah, işittiren Allah, anlattıran Allah, yaptıran Allah... Onun için okursun da hırsız giremez, okursun da hırsız çıkamaz; her yer sur gibi olur, etrafı çepeçevre olur.

Mehmed Zâhid Kotku Hocamız’ın bir odası vardı, geniş bir salonu vardı, misafiri oraya alırdı. Eski, antika, bozuk ne kadar saati varsa orada dururdu.

Saati bozulan:

“—Ben bu saati çalıştıramadım.” dedi mi, Hocamız:

“—Getir bakalım, ben bir uğraşayım.” derdi, o saati yapardı,

oraya asardı.

Biraz da kontrol edecek. Saatçilik yapmak değil ama meraklıydı; zeytinyağıyla, gaz yağıyla karıştırıp yağlardı, silerdi, çalışır hale getirirdi. Bir sürü saatler var.

<sup>12</sup> Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.1, s.233, no:250; *Keşfü'l-Hafâ*, c.1, s.79, no:195.

Hırsızın birisi girmiş. Ne zaman giriyor? Uzun zaman salonun camları parmaksız duruyor, hiçbir şey yok, hiçbir vukuat yok.

“—Hocam burası böyle parmaksız, insanın adım atsa girebileceği bir yer. Cam kırılır, camı elmasla keserler, içeriden açarlar. Buradan hırsız girer, buraya kalın bir parmaklık yapalım!” diyorlar.

Böyle birer parmak demirlerden, sivri ve sağlam betonun içine sokarak, dondurarak sağlam parmaklık yapıyorlar. O gün hırsız giriyor. Parmaklık yapıldığı gün hırsız giriyor. Hırsız oradaki saatlerin hepsini toplamış, gitmiş. Hocamız'ın saatleri... Hırsızlık yapmış, hepsini toplamış gitmiş...

Horhor caddesinden aşağı iniyor. Aşağıdan yukarıya da elinde jopunu sallaya sallaya gelen bir polis var. Polis şöyle karşıdan gelene bakmış; fötr şapkalı, iyi giyimli birisi. Biraz dikkatli bakmış; sabıkalı bir hırsız. Resminden tanıdığı bir hırsız ama bakmış giyimi güzel! Fötr şapka da giymiş.

Affedersiniz:

“—Ulan sen beyefendi mi oldun?” demiş.

Başındaki fötörüne jopuyla bir tane vurmuş. Şapka ağır, saatlerin hepsini içine doldurmuş, başına ters geçirmiş, giymiş. Fakat yere düşecek. Hop kucaklamış adam...

Üstünü arasan saati göremeyeceksin, kurnazlık yapmış, fötrün içine koymuş. Allah fötre bir vurduruyor polise. “Saatler kayınca düşmesin.”

diye zor tutmuş; içi saat dolu...

“—Gel bakayım, bunları nereden aldın?” demiş.

Kulağından tuttuğu gibi buraya getirmiş, saatler tekrar yerine konmuş. Neden?

Dualı yer. Saatler tekrar yerine gelmiş, polis de hırsızı almış götürmüştür Allahu a’lem...

Onun için dua fayda eder. Okumak, üflemek fayda eder. Okursun, üflersin; Allah-u Teâlâ Hazretleri fayda sağlar. Mâneviyat bu...

Neden böyle?

Allah her şeye kâdirdir. Kâinatın sahibi odur. Dua eden kulunu seviyor ve duasını kabul ediyor; ondan... Başka şeyden değil. Sen Allah’a kul ol, Allah sana neler ihsan eder.

“—Bana da eder mi hocam?”

Sana da eder.

“—Yâ Rabbi! Duamı kabul et, bana da bu ihsanları, ikramları yap...” de, sana da yapar.

Neden?

Lütf u keremi çoktur. Rahman’dır. Rahmanlığından kâfiri bile besliyor. Hem de ne izzetlerle, ne nimetlerle besliyor... Herkese rızkını veriyor, herkesi besliyor.

Sen de dua edersen, Allah’a kul olursan, sana da verir, bana da verir. Ama kulluk etmesini bilmeyince, âsi olunca, edepsiz olunca, o zaman insanlar cezalara uğruyor.

Allah bize edep nasip etsin, ahlâk nasip etsin... Kemâl nasip etsin, zerafet, nezaket

nasib etsin... Kendisine iyi kulluk etmeye bizi  
muvaffak eylesin...

*Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele!*

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN  
20. 08. 1989 - İskenderpaşa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİNE PDF olarak  
ulaşmak için tıklayınız.](#)



**SERVER**  
Kürsü